

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistola[m] I. Petri III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Iean. 7.

tēria, quam Christus Iudæis adulteram lapidandam offerentibus dedit. Qui sine peccato est vestrum, primus in eam lapidem mittat. Estote itaque filij misericordes in inuicem, sicut Pater vester celestis misericors est, cuius per misericordiam estis filij. Præstante hoc vobis Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA V. POST DOMINICAM S. TRINITATIS, Epistolaprima Petri tertio.

Psalm. 31.

*M*ones vnanimes in oratione estote, compatientes, fraternitatis amatores, misericordes, modesti, humiles, non reddentes malum pro malo, nec maledictum pro maledicto, sed e contrario benedictes: quia in hoc vocati estis, vt benedictionem hereditate possideatis. Qui enim vult vitam diligere, & dies videre bonos, contereat linguam suam a malo, & labia eius ne loquantur dolum. Declinet a malo, & faciat bonum: inquirat pacem, & persequatur eam. Quia oculi Domini super iustos, & aures eius in preces eorum. Vultus autem Domini super facientes mala. Et quis est qui vobis noceat, si boni amulatores fueritis? Sed & si quid patiemini propter iustitiam, beati. Timorem autem eorum ne timeueritis, vt non conturbemini. Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Roman. 8.

Galat. 5.

2. Cor. 11.

2. Cor. 10.

2. Cor. 8.

*M*ulta hic Petrus Apostolus vtiliter ad institutionem veri docet Christianismi. Admonet enim nos primum, vt simus vnanimes eodem spiritu & fide orantes: Vnanimitas autem omnibus pariter Christianis est necessaria. Vnus namque est spiritus Christi, qui regit, fouet, nutrit, atque diffunditur in omnes. Sicut enim varia ac multa membra in vnitatem corporis vno spiritu viuunt, reguntur ac seruantur: ita in vna fide & charitate membra omnia corporis mystici, spiritus Christi vnus connectit & viuificat. Qui enim Christi spiritum non habet hic non est eius, id est, non pertinet ad hanc fidelium vnitatem, qua sibi inuicem, & Deo per fidem & charitatem coherent. Sequitur: Estote compatientes vt tanquam vnus corporis membra alter alterius sentiat dolorem atque afflictionem, ne membrum in corpore sit stupidum ac mortuum: sed aliena perinde atque sua sentiat, cuiusmodi Paulus fuit membrum dicens. *Quis infirmatur & ego non infirmor? Quis scandalizatur & ego non vror?* Fraternitatis amatores, subaudi, estote: vt non solum homines singulos, sed ipsam etiam congregationem in charitate vnitatem ametis, optantes ac satagentes, vt hæc vno in Christo fidelium semper augetur, qua nemo, quæ sua sunt tantum, sed quæ multorum, quærat. Misericordes, quod ex fraternitatis amore vt emanet necessesse est, qua alter alterius inopiam suppleat, & donet alter alteri, si quid aduersum illum habuerit. Modesti, ne illis qui vestra ope egent, quibus ve subuenitis, suis duri aut inclementes: sed verecundia illorum consulentes, communiter cum illis familiarique charitate viuatis. Humiles quoque

Note, ne de pluribus aut potioribus à Deo bonis receptis superbiatis, ne de alijs sentiatis viliter. Non reddentes malum pro malo, quod beluarum est ferocium, nec maledictum pro maledicto referatis. Ab huiusmodi enim abstinere multiplex debet vos ratio vrgere. Primo, ne illi, cuius mores tu improbos detestaris, efficiaris similis. Secundo, ne contentionibus feruens, teipsum dehonestes. Tertio, ne aduersarium tuum ad audendum maiora in te prouoces. Quarto, ne repugnando malum tuum augeas, puta, vt qui in rebus aut fama damnum fueris passus, malum reddendo aut maledictum, in anima quoque teipsum lædas. Quinto ne impatientia tua quenquam scandalizes. Intuentes enim te cum altero rixantem, vtrunque vt duos gallos compugnantes ociosi spectabunt, ridebunt vtrumque & contemnent. Sexto, ne grauiori vulnere quam ille tu teipsum lædas, amittens patientiæ virtutem, pacem pectoris, tranquillitatem cordis, lædens charitatem, multisque despiciabilem atque exosum te reddens. Septimo (quod potissimum est) vt caelesti tuo magistro Domino nostro Iesu Christo obedias, dicenti: *benefacite his qui oderunt vos*, eique te conformes: qui cum malediceretur, non maledicebat. Non igitur reddatis malum pro malo, nec maledictum pro maledicto: sed ediuerso potius benedicatis maledicentibus vobis. Quia ad hoc vocati estis per fidem, vt benedictionem hæreditate possideatis æternam. Idque fiet, cum dicitur vobis: *Venite benedicti Patris mei possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi*. Qui enim vitam diligit beatam & æternam, appetitque dies videre bonos, qui dabuntur nobis post hanc vitam. (In hac enim vita dies nostri, vt pote peregrinationis & exilij, boni esse non possunt) ille coerceat, linguam suam à malo, ne loquatur noxia, illicitave. Quod Apostolus quoque monet dicens: *Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat*. Et labia eius ne loquantur dolum, Non loquatur pacem cum proximo suo, cum sit malum in corde ipsius. Non sit dolum in lingua illius, vt aliud os proferat, aliud pectus tegat. Declinet autem à malo & faciat bonum. Hæc enim duo, duæ sunt partes iustitiæ. Inquirat pacem, quam cum omnibus, quantum in se est, maximè autem cum Deo possideat, & sequatur eam: tam per viam iustitiæ, quam per patientiæ viam eandem seruans. Quia oculi Domini sunt super iustos, qui per patientiam æquanimitè tolerant malos, non reddentes malum pro malo. Vultus autem Domini super facientes mala. Legimus S. David Semei maledictionem sustinuisse pessimam, dum fugeret à facie Absalon. Qui tamen noluit eius maledicentiam à suorum vlcisci quopiam, dicens: *Sinite eum maledicere*. Reddet enim mihi Dominus benedictionem pro maledictione hac, puta, non vltia, nec retaliata, sed patienter tolerata. Vnde in Psalmo quoque dicit: *Audiuit Dominus, & misertus est mei*. Ita enim contigit. Misertus Dominus David restituit eum in regnum suum, & maledicentiam iniqui in caput illius non vlciscente David restituit. Ergo quomodo Dominicæ misericordiæ respectus est, super iustos, ita vlcionis & iudicij diuini respectus est super iniquos, vt perdat de terra memoriã eorum. Non est ergo quod timeatis aut trepidetis vt pusillanimes, nec vnde inconstantes efficiamini in aduersitatibus. Quis enim vobis nocere poterit, si æmulatores virtutis atque imitatores boni fueritis? Calamitates quidem & persecutio-

QQQ: nes ha-

Roman. 12.
1. Pet. 3.
Malum pro
malo redde-
re ratio mul-
tiplex nos p-
hibet.

Math. 5.
1. Pet. 2.

Math. 5.
Psal. 35.

Ephes. 4.
Psal. 27.

Rom. 12.

1. Thes. 5.

1. Reg. 16.

Psal. 9.

1. Sal. 17.

- nes habebitis ferre, sed quando hæ vobis nocebunt, cum diligentibus Deum omnia vobis cooperentur in bonum? Quisquis igitur sub persecutione deficit, non eum qui persecutionem intulit, sed se, qui persecutionem ferre, cum illi hæc nisi bonum operari non posset, recusauit, accuset. Itaque adeo vobis hi qui beneficientibus mala irrogant, non nocent, vt etiam si quid propter iustitiam patiamini, sitis beati, Saluatore teste, qui dicit: *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum celorum.* Sequitur: Timorem autem eorum quæ iniqui possunt inferre, tanquam vobis aduersa, ne timueritis, Saluatore quoque dehortante: Nolite timere eos qui corpus occidunt, &c. Nec conturbemini, pacem vestram amittentes propter aduersitates transitorias. Dominum autem Iesum Christum in cordibus vestris sanctificate, agnoscentes eius maiestatem: cui in sanctitate & innocentia cum laude & gratiarum actione seruiatis, quæcunque vobis patiendi occurrunt, in eius gloriam referentes, scientesque quia ipse nouit pios de temptatione eripere, iniquos verò in diem iudicij referuare cruciandos.

EXEGESIS EVANGELII DOMINICÆ

quintæ post Dominicam S. Trinitatis, Luca V.

Certare videbatur cum turba Dominus Iesus, alterutrumque videtur se mutuo prouocare aut inuicem contendere, dum Christus à studio non cessat beneficiendi ac prædicandi, turbæ insurgunt, vrgent, importunæque insistant Christi audire sermonem. Non grauat hanc turbæ importunitate Dominus, nec fatigatur, sed placet illi insatiabilis hæc fames. Proponitur autem nobis hoc Euangelium post illud, in quo erga nos nuper misericordiam Christi didicimus, in quo instructi quoque quomodo hanc ad nos proximis miserando debeamus deriuare. Discamus hic turbæ deuotæ exemplo ardentem scire & esurire verbum Dei. Itaque dicit Euangelista:

Cum turbæ irruerent in Iesum, vt audirent verbum Dei, & ipse stabat secus stagnum Genezareth.

- Turbæ desiderium hic sermone impetuoso insinuat audiendi verbum Dei cum dicitur: Cum irruerent turbæ. Tanta fuit fames, tanta hominibus fuit esuriis verbi Dei, vt vbicumque Christus foret, turbæ sequerentur, ipsumque adeo vrgerent ad mare, vt nauim intrans inde hominibus in littore stantibus prædicaret. Immiserat namque Deus eis famem (vt Propheta dicebat) non panis & cibi, sed famem audiendi verbum Dei, Beati plane qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi satiabuntur. Nemo tamen cibum hunc esurit, nisi qui illum gustauerit. Esuriet autem hæc iustitia, non hic satiatur, sed in futura vita. Quo enim hic plus reficitur, plus esurit homo. Ideo præ magno desiderio, audiendi Christum, turbæ comprimebant & impellebant, adeo vt locus Christo in terra deesset standi. Sed non mirum. Quis enim illum non cuperet audire, cuius verba sapientia plena, plena eloquentia, plena suauitate, plena eruditione, plena benignitate totum cor rapiebant audientis? Quis non videre desideraret eum, cuius plena erat